

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošiljateljstvu za avstro-ogreje dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Francija in Vatikan.

Tri tedne je tega, kar se je glasilo ljubljanskega škofa otročje navijno norčevalo iz potovanja prezidenta francoske republike v Rim. Jedro tistega članka »Med Kvirinalom in Vatikanom« je bilo, da rimski kuriji ni prav nič na tem, da je Loubet prišel v Rim.

Zdaj pa se je pokazalo, da so informacije ljubljanskega škofa bile jako slabe in nastal je zaradi Loubetovega potovanja v Rim med Francijo in med Vatikanom konflikt, ki zbuja svetovno pozornost in ki zna imeti najusodnejših posledic za rimsko cerkev.

Vatikan je proti potovanju prezidenta Loubeta v Rim poslal francoski vladi in vsem katoliškim državam pismen protest, v katerem je to potovanje proglasil za razžaljenje papeža. Pri tem so vatikanski diplomatje prav po jezuitsko postopali. Franciji so poslali noto, ki je bila na sebi malo pomembna. V protestu, ki so ga predložili drugim katoliškim državam, pa se nahaja odstavček, ki ga ni v francoski vladi poslani niti, ki je pa za Francijo skrajno žaljiv.

Ta protest je po vsebini in po stilizaciji tako žaljenje Francije, da bi med dvema posvetnima državama bila vojna neizogibna. Rimski diplomatje so se osmili obdolžiti pri katoliških vladah reprezentanta francoske republike, ki je, izpolnjujoč svojo politično misijo, obiskal italijanskega kralja, da je grešil proti svojim dolžnostim. Suverenske pravice francoskega naroda že dolgo niso bile predzrejšje zanikane. Vatikanski diplomatje so se postavili na stališče: Če Francija ne razžali Italije (s tem, da Loubet kralju ne vrne obiska), bo pa razžaljen papež! Francija bi torej ne smela sama določevati poto in sredstev svoje politike, nego bi se morala ravnati po željah in nazorih rimskega papeža!

Protest rimske kurije ni samo žaljiv za Francijo, nego tudi za Ita-

lijo. Vatikan odreja italijanskemu vladarju demonstrativno pristojedi mu naslov kralja; imenuje ga »statega«, ki »nam proti vsem pravicam kratki posvetno gospodstvo in potrebno svobodo«. To je tudi v Italiji zbudilo silno nevoljo in zna provzročiti, da se dosedanja cerkvena politika italijanske vlade znatno poostri.

Francija je na to žaljenje energično odgovorila s tem, da je odpravila francoskega poslanika pri Vatikanu. Diplomatična zveza med Francijo in med Vatikanom je s tem formalno pretrgana. Posle francoskega poslanstva ne vodi poslanikov namestnik, ki ima značaj ministra, nego 27 letni poslaniški tajnik. Vatikan je upal, da se zadovolji Francija s tem, da pošlje svojega poslanika samo na dopust, in zato je poskrbel, da bi pariški nuncij ostal na svojem mestu. Ali Francija je šla dalje. Odpravila je svojega poslanika in zdaj bo moral tudi nuncij zapustiti Pariz, ker sicer zna Combes storiti tako, kakor je svoj čas storil belgijski kralj, ki je papeževemu nunciju ukazal, da naj gre čez mejo.

V Vatikanu je energično postopanje francoske vlade provzročilo pravo paniko. Vatikanskim politikom se menda niti sanjalo ni, kak sad da rodi njih protest.

Danes še ni mogoče reči, kake bodo posledice tega konflikta. Vse francoske rodoljubne stranke so edine v tem, da se mora vatikansko prepotentnost eksemplarčno zavrniti. Radikalnejši elementi zahtevajo celo, da naj se odpove sto let stari konkordat in izvede popolna ločitev države in cerkve. Da je osvobojenje države od cerkvenih vplivov nujno potrebno, v tem so edine vse rodoljubne francoske stranke. Na vsak način bo moral Vatikan dati Franciji popolno zaščito, če se hoče ogniti veliki nesreči, da bo konec konkordatu. Menda uvidevajo to tudi vatikanski krogi, kajti čuje se že, da bo žrtvovan papežev državni tajnik Merry del Val.

Pij X. je komaj leto dni papež

in že je storil celo vrsto nerodnosti. Osebo pač ni zanje odgovoren. Leon XIII. je imel malo vere ali veliko politično rutino in diplomatično spretnost. Pij X. je jako veren, ali o političnih in diplomatičnih stvareh je popolnoma nepodučen. Katoliško cerkev vladata danes dva španska kardinala in papež je le orodje v njih rokah. Kak politik je papež, se spozna iz njegovega izreka, da mu je vse eno, kako se konflikt konča, on zaupa, da mu bo Bog pomagal. No, če bi Francija odpovedala konkordat, bi odpadlo letnih 56 milijonov frankov, ki jih dobivajo francoski duhovniki iz državne blagajne in bi francoski katoličani morali svoje duhovnike sami vzdrževati. V tem slučaju bi se število duhovščine preklicano hitro skrhlo in konec bi bilo milijonom, ki jih Vatikan dobiva iz Francije in ki so glavna opora papeštva. Papeštvo brez francoskega denarja bi bilo podobno ročju brez sablje. In zato mislimo, da bo Vatikan raje »franzoskono« francosko vlado prosil odpuščanja, kakor pa pustil, da pride do razveljavljenja konkordata.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Preobrat na bojišču.

Preteklo je že skoro celo četrtletje, odkar se je pričel krvavi boj v vzhodni Aziji, in ves ta čas so se razni časopisi trudili, da bi z najčrnejšimi barvami naslikali obupni položaj Rusije na bojišču in predstavili svetu Japonce v čim najlepši luči.

Poročila z bojišča so nam javljala zgolj o ruskih — resničnih in neresničnih — neuspehih in skoro ni preteklo dan, da bi časopisi ne bili prinesli navdušeno pisanih poročil o kaki japonski zmagi ali o kaki posebno bravuro izvedeni operaciji. V zadnjem času pa so za Japonce vesele novice jele polagoma izostajati, postale so redke in danes so skoro popolnoma usahnile.

Kaj pomenja to? Ali se je izvršil na bojnem polju takšen preobrat, da je

celo vsahnil vir, iz katerega so izhajale novice, javljajoče o kolosalnih japonskih uspehih, ali je morda »vojnim korespondentom« pošla že potrebna fantazija, s katero so dosedaj umeli barvati svoja poročila?

Od 8. svečana sem je bilo vse angleško in drugo japonofilsko časopisje na delu, da bi Japonce proslavilo pred svetom in ni je bilo po zadržanju teh listov kreposti, katera bi ne bila last japonskega značaja. Boj ob reki Jalu se je z vso doslednostjo proglasil za veliko »bitko« in za »strahovit poraz« Rusije, dasi se je na ruski strani boja udeležila samo ena divizija in se s svojimi 12.000 možmi z naravnost obdovanjanjem vrednim junaštvom borila proti velikanski japonski premoči okoli 75.000 mož. Takoj na to se je poročalo, da Rusi že beže proti Liaojangu, da so jim Japonci že za petami, došle so vesti o novih velikih bitkah ob gorskem prelazu Motien in južno od Liaojanga in v nevzdržnem prodiranju japonske armade proti severu, da smo si bili že v skrbi, da bodo japonski voji pozicije generala Kuropatkina obkolili in rusko armado uničili. Toda skoro smo izvedeli, da so bile vse te vesti, ki so se prodajale za pristno blago, le plod bujne domišljije; postalo nam je jasno, da se ob reki Jalu sploh ni bila večja bitka in da Japonci sploh niso dalje prodrli, kakor do Fengvančenga, kamoli da bi bili prekorčili Motienski prelaz in se bližali Liaojangu. Te dni pa smo dobili kategorično sporočilo, da se je japonska armada jela umikati celo iz Fengvančenga.

Prav taki so bili tudi ruski neuspehi na morju! Rusko brodovje v Port Arturu je bilo že uničeno, trdnjava od suhe in morske strani obkoljena od sovražnikov, posadka v njej na robu obupa, Rusi so že uničili pristanišče in utrdbe v Daljnem ter razstrelili še one maloštevilne vojne ladje, katere so jim »vojni poročevalci« še milostno pustili, v zrak in japonske obkolnice in križarke so že vdrle v portartursko pristanišče, da smo že vsak hip pričakovali, da se ponosni

Port Artur vda in pade v roke japonske, — kar se je izkazalo, da so si Japonci izvojevali te »uspehe« le na potrepeljivem papirju, ne pa v dejanju.

Skratka, večina poročil z bojišča je bila prikrojena v prilog Japoncem in japonski armadi so se pripisovali takšni uspehi, da je sedaj prav težavno, spoznati pravi položaj. Sedaj se pa kaže, da se bo za Japonce iz pretirano ugodno naslikane situacije razvilo nasprotno. Japonci niso sedaj samo zadržani v ofenzivi, marveč se morajo celo umikati in so deloma bili celo primorani ustaviti svoje operacije. Njihova toli hvalisana ofenziva, ki je bila poklicana na mah streti vso rusko moč, se je spremenila v bojzljivo neodločnost.

In v nekaj dneh bomo najbrže slišali, da je japonska ofenziva ne le padla v vodo, marveč se je morala celo umakniti ruski ofenzivi.

Ta preobrat pa pričakujejo Rusi z vso gotovostjo in ni dvoma, da s polnim pravom! In Japonci? Menimo, da zro s strahom in skrbjo v zanje tako temno bodočnost!

Poročila generala Kuropatkina.

General Kuropatkin poroča carju Nikolaju: Naše kozaske predstraže so 22. in 23. t. m. opazile, da so sovražni voji prodrli 8 km od Fengvančenga do vasi Daliandapuca, ki leži zapadno od glavne ceste, ki pelje v Liaojang. Eden japonski voj, obstoječ iz 6 kompanij in treh eskadronov, se je zapletel 21. t. m. v boj z našimi kozaskeimi oddelki, ki so bili postirani na vrh pri vasi Potejka ob obeh straneh reke Šaci. Ko se je pričel boj, se je japonska konjenica umaknila za pehoto, ki se pa ni mogla odločiti, da bi prekorčila reko, marveč je iz daljave neprenehoma popolnoma brezuspešno streljala, ne da bi štedila s streljivom. Drugi precej močan japonski voj je sam poskusil prekorčiti reko in obkoliti naše levo krilo, toda napadla ga je takoj naša konjenica in ga zagnala v divji beg. Proti večeru so se Japonci na celi črti umaknili.

LISTEK.

Humoreska. Juraj Lubič.
(Dalje.)

Cezarja je globoko v srcu spekle, kakor bi mu bil kdo zasadil strupen nož. Zamujeno — izgubljeno — nikdar, nikdar več! Najraje bi se bil po glavi treščil, zjokal se, toda take prekucije v prsih se ne smejo kazati. Zatajimo se in bodimo veseli, kakor bi nič ne bilo.

„Izredno me veseli, da sem imela čast, gospod Cezar. Ravno taki ste, kakor so mi Vas opisovali. Zelela sem Vas videti; upam, da to ni bilo zadnji krat.“

To so bile besede gospice Mine ob slovesu.

Cezar je odslej kar norel. Gorska vila se mu je vsedla v dno duše, ogrevajoč, pekoč ga s svojimi žarečimi očmi ob solcu, ob luni. S pestjo je mahal okoli sebe, češ, kako bedarijo si napravil, da si se tako brezmiselno proč vrgel, da si se spustil kakor slepec bitju v naročje, ki je mesto disečih vrtnic polno ostudnega trnja. Trn se

izdere iz života, se vrže v kraj, tu pa je treba trpeti mirno potrpežljivo — do blaznosti. Zakaj? — Oh, kako vse drugače bi bilo, ko bi živel na očarajoči strani boginje Sreče, noč in dan vesel, prepevajoč psalme ljubezni, zroč skozi tiste tajnstvene oči tja v dno sorodnega srca! Oh, te krasne, divne edine oči! — Proč, proč — zamujeno — izgubljeno! — — —

Nadaljni Cezarjevi izleti so veljali edinole Globokemu in temnooki gospici Mini.

Cerber je bil svoj čas mojsterčuvaj. Cezarina ga je prekašala. Iztaknila je kmalo, da se uradni komisijoni in drugi silni posli njenega moža kaj pogosto ponavljajo. Zato je imela piko nanj in vedno skrbno pazila, povpraševala iskala tukaj, tam, seveda brez pravega uspeha. Cezar je moral grozno napenjati svojo fantazijo, da je na loveča vprašanja svoje Ksantipe iznašel kolikor toliko verojeten odgovor. Toda sum je ostal, in to je bilo usodopolno.

O vrč, kako dolgo te bodo še nosili k vodjaku!

Vse na svetu se izve, pa bi Cezarinki kaj odšlo!

Nekoč je ta vzorna soproga, kakor navadno, preiskavala žepe Cezarjeve obleke. Najprvo jej pride v roke ostank cigarete, po domače čik.

„Od kdaj pa ti pušiš?“

„Samo načel sem, potem sem pa skrivoma utaknil v žep, da bi moj šef, kateremu nisem smel dati košare, mislil, da sem vse popušil —“

Cezarju je vroče prihajalo. Sedaj bo vrag, si je mislil, ako dobi še drugo.

„Tvoj šef ti je dal cigareto praviš?“

Pogleda ga pisano. Ni podobno tvojemu šefu — oho, kaj pa to, ali je to tudi od tvojega šefa? — ha, srčna cvetka v medaljonu še malo sveža — vem, kaj je to — takoj izpovej svoje grehe, sicer —“

„Nič, nič hudega“ jej seže prestrašeni Cezar v besedo, poskušajoč smehljati se, ter nadaljuje šele, ko je imel vse soproge krempeljčke v svoji gosti bradi „Tam na vrtu sem dobil to cvetko, pa sem jo le tako v zamišljenosti del v medaljon, ker se mi take cvetke že od nekdanj dopadejo, saj več — — —“

„Oho, oho, kaj pa tole tukaj — v listnici, tako lepo spravljeno — kaj pa je to — modra, baržunasta, kakor

tolar velika pika — ti misliš, da jaz takih stvari ne poznam? Take pike so sedaj moderne, dame jih lepijo na svoje toilette, da so bolj bajacom podobne — kje si dobil tega šenta — okoli bab si se smukal, kakor je bila nekdanj tvoja navada, — li ne veš, da sem ti jaz edina na svetu, jaz, jaz in nobena druga — govori, če ne, ti iz praskam oči!“

Cezar je bil ves trd in ni mogel takoj odgovoriti. Urno je smuknila zgodovina teh treh relikvij skozi njegove možgane.

Zadnjič sta bila z Mino prav otročje razposajena. Ko se je njen briljantni prstan slučajno zatirikal po tleh, mu je prišlo na misel, da bi bil dober kak spominček na gospico. Njena prijateljica ga je komaj otela, na kar mu je gospica Mina vrgla na mizo čik, za njim srčno cvetko in naposled tisto modro, baržunasto, kakor tolar veliko piko, katero je odtrgala od svojega klobuka, češ, za spomin je vse dobro, četudi ni briljant. Kdo je mogel vedeti, da bodo te tri nedolžne reči provzročile zakonsko revolucijo!

Pa sedaj ni čas premišljevanja, treba je dati odgovor.

„O, ta pika“ jeclja Cezar ves zmeden od zadrege. „Kaj ne več — zadnjič si jo imela v svoji košarici, pa — pa sem — pa sem jo — — —“

„Pa si jo spravil kakor biser v spomin na svojo soprogo, — kajne, ti lažnjivec — take pike ni bilo še nikdar v naši hiši. To si zapomni.“

Sledile so dolgotrajne levite z mastnim priboljškom, Cezar pa, ki se je bil bal, da se stvar bolj nevarno zasue, je bil vesel, da je bilo nevihte konec.

Konec je sicer bil sedaj, toda le za danes. Cezarina je izvajala konsekvence in je postopala oprezno korak za korakom, dočim je Cezar skušal potajiti se, kakor zasačeni lisjak, misleč, da je zopet vse v redu. —

Nesreča ima urne krače. Cezar, Cezar, po tebi je! Ljubezen ti je odvzela vid, ljubosumnost pa ga je podvojenega dala tvoji soprogi. —

Lep pomladanski dan.

Na vrtu gospe sodnice v Globokem je bilo sadno drevje že vse v cvetju. Po tleh so bile razprostrte peštre preproge, obrobline s z drobnim peskom posejanimi poti, ki so se predstavljala kakor snežnobeli trakovi. Na

Japonske izgube so bile silno velike. Na naši strani je bilo ranjenih deset kozakov.

Preosnova ruskega vojnega načrta.

Po poročilih iz Petrograda se bo ruski vojni načrt vsled dosedanjihkušenj na bojišču znatno spremenil. V zadnjih dneh se je vojna uprava že ravnala po novih načrtih, v katerih je več prostora odkazanega ofenzivi, in izkazalo se je, da je ta taktika pravilna. Naglašja se, da Rusija — žal — ni mogla takoj preiti v ofenzivo, ker ni bila na vojno pripravljena. Kakor je sedaj dokazano, so se Japonci neposredno po prekinjenju diplomatskih vezij radi tega tako požurili napasti Port Artur, ker so se bali, da bi sicer združeno portartursko in vladovostoško brodevje takoj prešlo v ofenzivo in jih že v prvem boju porazilo. Splošno vlada sedaj prepričanje, da bodo doseganje ruske neuspehe korenito popravile nadaljne akcije tako na suhem, kakor na morju.

Vladivostok kot temelj ruskih operacij na morju.

Iz Petrograda se poroča „Expressu“ v Londonu, da je Rusija izbrala Vladivostok kot temelj novih smelih načrtov za vojevanje na morju. Admiral Skridlov je dobil povelje, da naj temeljito reorganizuje v Vladivostoku se nabavajočo armado. Razen posadke 10.000 mož in ladij križarske divizije bo še dobil novo torpedno floto. Te torpedovke se bodo poslale po železnici. Glavni načrt temelji v tem, napasti japonsko obal in s tem Japonce prisiliti, da svojo eskadro v Rumenem morju dele. V tem slučaju bi se potem rusko brodevje lahko kosalo z japonskim in baltiška eskadra bi lahko brez vse težave priplula v Port Artur.

Izpred Port Arturja.

Po poročilih iz Londona križarijo ruske torpedovke neprestano pred Port Arturjem, vsled česar so se Japonci odločili, da bodo to trdnjavo na vsak način skušali zavzeti in rusko brodevje uničiti, predno bodo resno jeli prodirati proti Liaojangu. Iz Tokija pa se javlja, da se je v nedeljo v smeri jugozapadno od Port Arturja slišalo silno gromenje topov. Sklepa se, da so ruske torpedovke napadle japonsko brodevje in da se je vnela velika morska bitka.

„Standartu“ se brzojavlja iz Čifua, da so v Port Arturju vsi popolnoma prepričani, da se jim bode posrečilo uspešno odbiti vse japonske napade z morske in kopne strani. Vse ruske vojne ladje so že zopet popravljene in tudi „Retvizan“ bo še ta teden odplul iz pristanišča.

„Daily Mail“ pravi, da je za obleganje Port Arturja določena 3. ja-

ponska armada, ki obstoji iz samih veteranov iz kitajske vojne.

„Köln. Zeitung“ pa poroča, da se je japonska eskadra po pogibelji „Hacuze“ in „Jošima“ umaknila izpred Port Arturja daleč na široko morje in da je popolnoma opustila običajni bombardma trdnjave. Japonci so sklenili, da se pristanu ne bodo preje približali, dokler se jim ne bo posrečilo poiskati in uničiti vse ruske mine. Do sedaj še niso mogli najti niti ene mine.

Ruski uspehi.

Iz Šanghaja se preko Londona poroča, da se je 18. t. m. pet japonskih bataljonov dalo izkubiti v neko sotesko pri Inkovu, kjer jih je napadel iz zasede general Fok z artiljerijo in pehoto ter jih do zadnjega moža uničil. — Iz Mukdena pa se javlja, da so kozaki generala Rennenkampa odvzeli Japoncem dva transporta. Kozaki postajajo za japonsko armado že silno nevarni. Predno so Japonci jeli prodirati v Mandžurijo, so kozaki uničili ves proviant, katerega bi Japonci mogli dobiti v roke. Sedaj se nahaja japonska armada v gorati deželi brez vsakega provianta, dovajanje živil pa ovirajo kozaki. Armada generala Kurokija je vsled tega v zelo težavnem in nevarnem položaju.

Iz Petrograda pa se brzojavlja, da je došla iz Mukdena vest, da so Rusi napadli mesto Andžu v severni Koreji, je zavzeli in uničili tamkajšnjo japonsko posadko; na to so se zopet umaknili.

Varjag.

Japonci so te dni razglasili, da se jim je posrečilo dvigniti pred Čemulpom potopljeno križarko „Varjag“. Kakor pa je poizvedela „Kölnische Zeitung“, je ta vest popolnoma neresnična. Nasprotno pa je res, da so Japonci vsa dela glede dvignjenja „Varjaga“ ustavili in da so vse japonske vojne ladje zapustile pristanišče v Čemulpu.

Iz delegacij.

Avstrijska delegacija.

Budapešta, 25. maja. V proračunskem odseku je finančni minister vitez Böhm-Bawerk pojasnjeval finančno stran vojnega kredita. Poudarjal je predvsem, da je finančna uprava vojne zahteve preskušala ter se popolnoma prepričala o potrebi in nujnosti istih. Nadalje je rekel, da zahtevanih 400 milijonov ne more nikogar presenetiti (?), ker je za več kot dve tretjini te svote delegacija že zdavno vedela ter o tem tudi sklepala, zakaj že pred dvema letoma je dovolila 38 milijonov za nove havbice in 165 milijonov za obnovitev topničarskega strelišča. — Glede pokritja je rekel minister, da bi bilo prizadetim na kvar, ako bi se za 250 milijonov najelo

običajno posojilo. Tudi vojni upravi bi se na ta način slabo ustreglo, ker bi morala na nabavo nujnih potrebščin čakati na številne letne obroke. Pa tudi davkoplačevalcem bi se slabo ustreglo, ker bi morali prispevati vsako leto samo za obresti 10 milijonov kron. Zato je morala finančna uprava misliti na kombinacijo, kar se je zgodilo s takozvanim refundiranjem. V tekočem proračunu ostane vsled te kombinacije svota 27 milijonov razpoložljiva, katero bo plačevala vojna uprava 25 let obema finančnima upravama za obresti in amortizacijo najetega posojila, ki se seveda najme ločeno za vsako državno polovico. Na ta način ne dbe davkoplačevalci novih bremen (?), ker ostane tekoči letni proračun vojne uprave nespremenjen. V 25. letih pa bo poravnani ves dolg, in tako dolgo upa vojna uprava, da ne bo stavila novih zahtev. Ker pa bo za eventualno uvedbo 2letne vojaške službe treba enkratnega izdatka 50 milijonov kron, predlaga finančni minister, naj bi se tudi ta svota obenem najela, tako da bi znašalo posojilo 440 do 450 milijonov kron.

Ogrska delegacija.

Budapešta, 25. maja. Odsek za zunanje zadeve je imel danes dopoldne sejo, v kateri se je ditalo odsekovo poročilo. Del Rakovszky je izjavil, da poročila ne sprejme, ker odsek ni kompetenten, da bi izrekel ministru grofu Goluchowskemu zaupanje in ker poročilo ne zavrača dovolj odločno ministrovega govora zoper Turčijo. Po posredovanju ministrskega predsednika grofa Tisze je odsek sprejel poročilo ter izrekel ministru Goluchowskemu zahvalo za njegova pojasnila. — Vojni odsek je nadaljeval podrobno debato o vojnem proračunu. — Del Hegedüs je zahteval, naj se cela kvota, ki jo plačuje Ogrska k vojnim stroškom, porabi tudi res na Ogrskem. Isto velja [tudi za izredne zahteve; tudi pri teh se mora ozirati na ogrsko industrijo popolnoma po kvotnem razmerju. Končno je kritikoval monopoliziranje smodnika. — Vojni minister vitez Pitreich je izjavil, da si neprestano prizadeva, da bi se denar po kvotnem razmerju porabil, toda pripomniti mora, da ima opraviti z dvema delegacijama in potemtakem z dvojnimi, nasprotujočimi si resolucijami. Vojna uprava izdela za potrebno nabavo načrt ter ga predloži obema trgovinskima ministrstvom v odobritev. — Ministrski predsednik je izjavil, da se mora istotako zavzeti za udeležbo ogrske industrije pri vojnih nabavah v razmerju kvote, ker to zahteva vladna odgovornost. Odsek je nato sprejel resolucije in Hegedüsov predlog. Pri resoluciji glede določitve polkovnega jezika pri ogrskih polkih so izrekli

del. Heltey, Hegedüs in Bolgar vojnemu ministru priznanje. — Delegata Rakovszky in Heltey sta grajala, da se višji častniki čestokrat neposredno pred vpokojitvijo pomaknejo v višjo šaržo, le da dobivajo večjo pokojnino. — Del Okolicany je opozarjal na penzioniranje iz neslužbenih vzrokov. Ravno sedaj je vpokojen neki general zaradi svoje poroke. — Vojni minister je izjavil, da ni v nobeni državi relativno tako malo število vsakoletnih penzioniranih kakor v avstrijski armadi, zakaj izmed 22.000 gažistov jih gre povprečno na leto v pokoj 526, t. j. 257/100, a povprečna službena doba častnikov je 41 let, t. j. 2 leti nad normalo. — Potem se je začela razprava o vojnem ordinariju. Postavke 3 do 11 so se sprejele. — Del Semsey je predlagal, naj se 1 bataljon žel. in brzojavnega polka premesti na Ogrsko, da se bodo vojaki privadili ogrskim razmeram, kar se je pokazalo potrebno povodom zadnjega štrajka. Vojni minister je pojasnil, da žel. polku ni naloga železniški promet, temuž se vojaki le vežbajo v tem, kako se zopet zgradi razdrte proge, mostovi, železnice za vojne namene in dr. Po kratki debati o tem predmetu so se sprejele tudi postavke 14 do 25, nakar se je razprava preložila na jutri.

Sklicanje češkega deželnega zbora.

Praga, 25. maja. V današnji seji deželnega odbora je sprožil deželni knez Lobkovic vprašanje, ali bi ne kazalo zahtevati, da se skliče češki deželni zbor in ali bi bilo pričakovati mirno zasedanje. Deželni odbornik dr. Eppinger je izjavil, da kolikor pozna mišljenje med nemškimi poslanci, ne more svetovati, da bi se deželni zbor sklical. V tozadnji debati je izjavil dr. Herold, da se obstrukcija v državnem zboru ne sme spajati z obstrukcijo v deželnem zboru; deželni zbor se naj le skliče.

Senzačna vest.

Praga, 25. maja. Glasilo poslanca dr. Břetislava kneza Schwarzenberga „Budevoj“ piše: „V dvornih in vladnih krogih jim je mnogo na tem, da se notranje politične zmede poležejo v enem letu. Pred durmi so namreč veliki dogodki, zakaj 17. avgusta 1905 izpolni nadvojvoda Fran Josip Karol, najstarejši sin nadvojvode Otona, 18. leto ter se istega dne proglasi polnoletnim. Istočasno se bo naš cesar Franc Josip I. odpovedal vladanju v prilogi svojemu prastričniku.“ — Sveto verovati v to vest seveda ni treba.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 25. maja. Veliko presenečenje je zbudilo v turških in diplomatskih krogih, ker so zaprli

Kemal-Edin paša, sina junaka izpred Plevne, Osman paše. Obdolžen je zarote, češ, da je nameraval umoriti sultana Abdul Hamida v prilog bivšemu sultanu. Ovadil ga je Asaf paša.

Sofija, 25. maja. Opozicijsko časopisje ostro napada kneza Ferdinanda, ker ni pred svojim odpotovanjem v inozemstvo izdal proklamacije, kakor jo predpisuje ustava. Očitajo mu, da prezira narod ker je suspendiral ustavo.

Budimpešta, 25. maja. Turški poslanik Munir paša pride te dni v grad Murany, kjer biva bolgarski knez, da mu izroči sultanovo povabilo. Sultan namreč vabi kneza k sebi v Carigrad, da mu izrazi svoje zadovoljstvo, ker se je sklenil bolgarsko-turški dogovor, ter zagotovi knezu znova svoje simpatije. Knez bo sultanovega odposlanca pač sprejel v avdijenci, toda sultanovemu vabilu se odzove le, ako obljubi sultan Bolgarom v Macedoniji nove šolske in cerkvene privilegije.

Solun, 24. maja. Orožniško vprašanje je za sedaj dognano. Vseh 25 inozemskih orožniških častnikov je podpisalo pogodbo za »približno dveletno službovanje«. Vsi častniki so tudi že odpotovali v odkazane jim okraje, le ruski so še ostali v Solunu, pa tudi italijanski čakajo na svojega novega poveljnika. Angleški in italijanski častniki bodo nosili fes, vsi drugi pa kalpak. Na posredovanje generala de Georgisa je Hilmi paša zvišal plače častnikom in moštvu. Najnižja plača za oročnika je 200 piastrov.

Solun, 24. maja. Do 22. t. m. se je vrnilo iz Bolgarije v Macedonijo 3572 begunov, nadalje se je vrnitev dovolila 2000 izseljencem iz Belice. Lansko žetev so begunom baje turške oblasti shranile (?), tako da dobe pri svoji vrnitvi nad 10.000 ok koruze. Tudi pri stavljenju novih bivališč jih bodo turške oblasti podpirale. Zadnji teden se niso pojavile nikjer nove čete.

Francija in Vatikan.

Rim, 25. maja. Neki nemški kardinal je opozoril papeža na posledice njegovega protesta proti Franciji. Papež je vzkliknil: »Za to sem jaz odgovoren, in jaz sem protest popolnoma odobraval posvetovavši se poprej s tem le (je pokazal na križanega)«.

Pariz, 25. maja. V večeršnjem ministrskem svetu je bil baje tudi razgovor o ločitvi cerkve od države. Zmerni člani Combesovega ministrstva so se izrekli odločno zoper vsak nadaljni korak, razun da se je poslanik iz Vatikana odpoklical.

Dalje v prilogi.

vsah štirih voglih se je šopiril španski bezeg, ki je po celi okolici razširjal mamljiv vonj. Na zadnjem koncu vrta, nasproti državne ceste pa sta proti nebu segali dve sočno zeleni lipi, ki sta svoje košate veje razprostirali daleč v vrt, tako, da sta tvorili naravno, prostrano lopo. V tej prijetno hladni senci je bila postavljena lesena miza, ob kateri je za časa naše povesti sedela živahna družba, večinoma dame. Nebroj krilatih pevcev je skakljalo po vejah, da so se stresale in se je sipal cvet po vrtu. Njih glasbeni živ žav je kazal, da so imeli svatbo. Ali so ptiči posnemali veselo družbo? Zvonki smeh in nežni vrišči iz mladih grl se je harmonično zlagal s žgolenjem naših drobnih prijateljev. To je bilo vstajenje življenja, to je bil pomladanski koncert.

V gosti zeleni seči, ki je okrog in okrog odajala vrt, tam bliže lope je nekaj zašumelo. Če si dobro pogledal, si zapazil, da se je sem pa tam nekaj zamajalo. Tudi nekaj svetlega se je pokazovalo, tako nekako, kakor žensko krilo. Bila je v istini mlada dama v svetli kolesarski dresi z belo čepico na glavi. Skrivala se je za goščo, vlekla na uho, dočim so ji oči silile baš vun iz razgrete glave kakor dve jajci. Razburjenost ji je dvigala prsi,

da so bile videti kakor razburkano morje. Roki sta se pestili, spodnjo ustno pa je krčevito stiskala med zobmi. Kaj je bilo to?

Lahko ja uganiti, da je našemu Cezarju bila zadnja ura.

Ko je bil zapustil svoj dom z izgovorom, da ima tam neke v Rožnem dolu opraviti, je Cezarinka takoj poslala volhuna za njim, kateri ji je prišel sporočiti, da se je Cezar odpeljal na nasprotno stran — proti Globokem.

Pripravljena na najhujši prizor, je sedla na kolo in je drčala proti Globokem, celo pot povprašujoč, li niso takega in takega človeka videli na kolesu. V Globokem je zvedela pri prvi hiši, da je tisti kolesar, katerega ona tako iskreno želi videti, na onem le vrtu in da prihaja pogostoma v ta kraj.

Pustivši kolo tamkaj, racá bunka Cezarinka s trdimi koraki in peneč se jeze proti svojem cilju. Že od daleč je zaslišala mili glas svojega ljubljenelega soproga. — Smejal se je na vse grlo, je prskal, pihal, govoril baš kakor norec. Videla je tudi, kako je omahoval, tepel z roko po zraku, se prijel za glavo, prav neumno popravljaj svoje brke — družba pa se je grozovito krohotala. — (Konec prih.)

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.) (Dalje.)

Med tem, ko so papeži rezidirali v Avignonu, kjer pravzaprav niso bili drugega, kakor uradniki francoskih kraljev, je bila Italija torišče strašnih bojov. Ko je prišel češki kralj Karol IV. v Rim, se je po kazalo, da je tudi ugled cesarske krone padel na nič in da je za vedno konec prevladi nemških cesarjev v Italiji.

Papež Inocencij VI., še najboljši med vsemi papeži, kar jih je rezidiralo v Avignonu, je imel pač namen, obiskati Rim, a tega namena ni mogel izpolniti, ker je 12. septembra 1362. umrl.

Njegov naslednik je bil Urban V., ki se je po daljšem odlašanju končno vendar odločil, da gre v Rim. Francoski kralj in francoski kardinali so se temu namenu upirali z vso silo. Ti kardinali so živeli v Avignonu v bogastvu in razuzdanosti in kar nič jih ni mikalo v propadli, siromašni Rim. Kako se je tem kardinalom godilo, kaže inventar o zapuščini kardinala Hugona Rogerija, ki je umrl v Avignonu dne 26. maja 1364. Našli

so v eni sami skrinji 22 žakličev in v vsakem je bilo 5000 cekinov; dalje so našli še mnogo drugih vredic, polnih srebrnega in zlatega denarja — vsega skupaj nad 200.000 cekinov!

Glavni vzrok, da se je papež odločil, oditi v Rim, je bil ta, da je bila Francija zapletena v strašno vojno z Angleško in da je kuga samo v enem letu v Avignonu umorila 9 kardinalov, 70 prelatov in 17.000 ljudi. Aprila meseca l. 1367. je Urban V. zapustil Avignon, kjer je pa ostalo pet kardinalov. Papež nikakor ni bil tako sijajno sprejet, kakor je pričakoval. V Viterbu se je prebivalstvo z orožjem dvignilo proti papežu. Ljudje so, kliče: »Živio narod! Smrt cerkvi!« naskočili hiše nekaterih kardinalov in napravili bariade. Boj je trajal tri dni; ko so se prebivalci podvrgli, jih je papež preklel. Ko je papež zapustil mesto, se je peljal mimo dolge vrste vešal, na katerih so viseli puntarji.

Dne 16. oktobra 1367. je prišel papež v Rim, v žalostno, propadlo in do cela obubožano večno mesto, v katerem polnih 63 let ni bilo rimskega papeža. Papež je svoj položaj dobro izkoristil. Ne da bi Rimljani

prav čutili, je naredil konec rimski republiki in vso oblast združil v svojih rokah, potem pa zopet zapustil Rim in se vrnil v Avignon, kjer je 19. decembra 1370. umrl.

Novi papež je bil zopet Francoz — Pièrre grf Beaufort. Ko je bil star 17 let, je že postal kardinal, v starosti 40 let je bil izvoljen za papeža. Gregor XI. se ni hotel vzlic nujnim pozivom vrniti v Rim in to je bil vzrok, da se je skoro vsa Italija dvignila proti papeštvu in zahtevala, da se naredi konec posvetnemu gospodstvu cerkvenih poglavarjev. Stoletni boj se je novič vnel. Na čelu sovražnikov posvete vlade papeštva je stala Florenca in velika večina italijanskih mest se ji je pridružila. Papež je Florenco preklel, ali liga proti posvetnemu gospodstvu papežev zaradi tega ni razpadla. Papež se je končno odločil, da gre v Rim. Svoj namen je izvršil, ali Italije ni mogel podvreči in že se je hotel vrniti v Avignon, ko ga je prehitela smrt.

V Rimu je zavladala velikanska razburjenost. Rimljani so zahtevali, da mora postati papež naroden Italijan. Ko so kardinali šli v konklave, je rimsko ljudstvo priredilo burno

Gg. abiturijentom pa tudi drugim.

V kratkem Vam bode zapustiti srednjo šolo, kraj teoretične naobrazbe, prišli boste, v kolikor Vam dopuščajo vnanje razmere, na visoke šole, kjer se Vam obenem s strokovno izobrazbo nudi prilika vstopiti v šolo življenja.

Naše politične razmere, kakor tudi odnosi med slovenskimi visokošolci, sigurno niso ostale brez vpliva na Vaše vrste, in dasi se zavdamo, da je večina Vas valed osebnih konkluzij in morda tudi valed napačnih informacij in deloma tudi valed ne prav poštenih agitacij tuja našemu društvu, obračamo se vendar s tem pozivom do Vas, ker Vam ne smejo ostati tuji naši ideali in naši smotri, in ker upamo, da še ni ugasnila zadnja iskrica ljubezni do svobode, ki je neobhodno potrebna za razvitek posameznim in edina realna podlaga razviku kulture vsakega naroda.

Svobodni duševni razvitek posameznika je predpogoj napredka družbe, dovoljna občna izobrazba predpogoj samozvesti, ki se pri velikih skupinah, sorodnih si po jeziku, čustvovanju in intelektu pojavlja tudi v narodni zavednosti. Slovenskemu narodu je torej neobhodno potreba neodvisne izobrazbe, ako se naj taisti narod čuti kot enot, in predvsem širšemu ljudstvu, ako se naj isto zaveda svojega pokolenja in naj zna ceniti tako svojo osebnost, kakor vrednost slovenskega jezika. Glavna ovira svobodnega individualnega razvika, samozvesti in dalje narodne zavednosti pa je sistem, ki ima edini namen zaslužiti si človeški duh v svoj materijalni prid, ki perhorencira narodni čut kot sebi škodljiv, sistem, ki ga pri nas izvaja katoliška duhovščina, sistem, ki je gnusen valed svojih egoističnih ciljev. Na drugi strani pa je edinola pravilno razumevanje življenja in njega bistva in smotra ter ublaženje človeku prirojenih nagonov po izobrazbi zmožno zbuditi medsebojno spoštovanje in ljubezen, iz kojih vzkljejo požrtvovalnost in nesebično socialno delo. Omenjeni sistem pa donosa neopravičeno in kruto vladno. Vredno se nam zdi vedno in vedno poudarjati, da je le oni narod, ki se zaveda svoje narodnosti valed zadostne občne izobrazbe, sposoben varovati svoj specifični značaj in edino pristopen napredku kulture in znanosti. Kulturni narod se zaveda svoje eksistence in svoje vrednosti in je zmožen ubraniti se potujčevanja, narod pa, ki pričačuje od mističizma svojo rešitev, nima ne moči, ne volje prisvojiti si uspehov občnega napredka, najuspešnejšega orožja proti poskusom potujčevanja.

Slovensko ljudstvo, kakršno je dandanes, po večini zapeljano na napačna pota, tiče se v globoki nevednosti, o najvažnejših problemih in življenjskih vprašanjih brezprimerno zlobno neumno »poučeno«, privajeno hlapčevstvu in odvisnosti od svojih verskih učiteljev, dejansko nima moči ubraniti se navala tujcev. Vse te nedemonstracije, kliče: Romano o Italiano lo volemo. Ker se kardinali niso takoj zedinili, je ljudstvo začelo biti plat zvona in se pripravljalo, da naskoči Vatikan. Pod dvorano, kjer so bili zbrani kardinali, so Rimljani pripravili več grmad, da bi jih užgali. V svojem strahu so kardinali hitro glasovali za mladega nadškofa v Bariju, samo kardinal Arsini je glasoval proti njemu. Nadškof v Bariju, je svetoval, naj se Rimljane z zvijačo pomiri, in naj se jim pokaže kak star kardinal kot papež.

Med ljudstvom se je v tem razneslo, da je kardinal Tibaldeseh izvoljen za papeža. Rimljani so bili veseli, da je zmagal njih ožji rojak. Vlomili so v Vatikan in kardinali si niso znali drugače pomagati, kakor da so kardinalu Tibaldesehju deli papeško krono na glavo, ga zavili v papeški plašč in ga posadili na papeški prestol. Ko so Rimljani izvedeli, da se prevarani, so razgnali konklave, ali mestna oblast je čuvala kardinala in doseglja, da je postal nadškof v Bariju papež. Bil je kot Urban VI. dne 18. aprila 1378. kronan. To je bil zadnji papež, ki pred svojo izvolitvijo ni bil kardinal. (Dalje prih.)

vednosti, te duševne inferioritete pa je kriv zgoraj omenjeni sistem, ki ga izvaja katoliška duhovščina že od začetka svoje posvetne vladne. Resnično je, da je v prvi vrsti poklicana inteligenca braniti narodne svetinje, voditi narod po potih, ki peljejo do blagostanja ter posvetiti svoje zmožnosti in izkušnje blagru ljudstva, ravno tako pa je resnično, da tega ne more izvajati, ako ji ono ne zaupa, ker je ne razume. Harmonično in uspešno delovanje je le mogoče, ako si ljudstvo po svoji volji, po svojem razumu izvoli zastopnike in voditelje, kar pa je zopet le mogoče, ako je taisto duševno neodvisno in izobrazeno toliko, da loči škodljivo od koristnega. Vsak pošten Slovenec želi, da se naš narod vsestransko razvija, ojači in pripravi za bodočnost, ko bodoje navali tujih narodov zahtevali najresnejšega odpora. Oačiti se pa more le kulturnim potom. Vse naše stremiljenje naj gre nato, da se odstranijo iz javnega življenja predvsem oni, ki zavirajo kulturo, oziroma pokončujejo, kar je donesla blaga. Vsestranski napredek našega naroda je naš cilj in v dosegu cilja uničevanje klerikalnega sistema naše glavno, neizogibno sredstvo. Načini, kako zrušiti to starodavno, a v bistvu puho organizacijo, so lahko različni, ne smejo si pa nasprotovati in drug drugega pobijati.

Vpraša se pa sedaj, kako vlogo naj igra v obče dijaštvo pri tem delu, ki je za slovenski narod brezdvomno življenjskega pomena. Že v naravi dijak, še bolj pa v njegova duševnem razviku leži odgovor, da dijaštvo absolutno ne more igrati vloge politika. Njegova glavna in prva naloga je, da se posveti v svo resnostjo stroki, ki si jo je izbral za poklic in da pri tem ne pozabi pazljivo zasledovati napredka znanosti in vede vobče. Pri tem pa si bodi vsak dijak svest še druge dolžnosti, namreč, ki jo terja od njega narod, čigar delavec mora sleherni postati, kadar se vrne po dokončanih študijah v njega sredo. Skratka, ne sme nikdar pozabiti, da je v domovini velika množica ljudi, nevednih in zapeljanih, ki bi smeli zahtevati, da tudi nad njimi zažari blagodejna luč prosvete, in da je narodna dolžnost njegova in človeška, posredovati med vseučiliškimi stolici in nepoučenim ljudstvom. Ob vrelcu vede in znanosti se naj navduši tudi za duševno svobodo po sameznika in ob njem boode tudi spoznal, da je nevednost ljudstva posledica sistema, ki ga izvaja duhovščina že od nekdaj. Sprevideti mora, da je le-ta zagrešila nezaslišano krivico, ker je skrivala svetu rezultate človeškega razuma, preiskavanja in sklepanja. Vedeti mora, da je klerikalni sistem kriv vsega gorja, karga je kdaj prišlo na svet in v svet si mora biti, da bi z obnovljenjem duhovniške strahovlade prišli zopet časi prelivanja nedolžne krvi, in seiganja živih Brezdvomno so naši duhovniki s svojim življenjem in pehanjem za denarjem čkodovali slovenski narod na njegovem poštenem življenju in metju in toliki meri, da bi jim bilo težko storiti dovoljno pokoro. Prepričal se bo vsakdo, da so taki duhovniki eksistirali vsakdar in da so bili oni največji škodljivci človeštva in posebej še narodnega organizma. Iz tega stališča dijaki, ki smo zbrani v dunajski »Savi«, presojamo tudi naše politične razmere in vsakdar se bodemo oklepali oneslovenske stranke ki si bode stavila v svoj program namen, odganjati duhovnike od slovenske skledne in iz javnega življenja, dokler bodo oni hlapci rimskega pa peštva in ne narodni delavci.

Iz tega stališča že sledi, da je naloga vsakega izmed nas, proučevati najpazljivješe razvitek in delovanje tega največjega socialnega zla, v pristopnih mu krogih zbujati pravo razumevanje in glavno, pripravljati se na boj, v katerega m ra vsak aktivno poseči, v blagor svojega naroda, kadar dozori v to njegov duh in značaj. Vsakdo je dolžan žrtvovati svoje moči, svoje zmožnosti in svoj vpliv temu boju, vsak tam, kjer ga najbolj veseli, kjer je najbolj zmožen, kjer se mu nudi najlepša prilika, vsi pod geslom: za narod proti njegovemu največjemu nasprotniku — klerikalizmu.

Iz tega stališča tudi mi obsojamo najnovejši pojav med slovenskim dijaštvom, ki hoče pod imenom narodnega radikalizma utihotapiti med akademsko mladež mlačnost in in diferentnost proti pogubonosnemu delovanju duhovniške organizacije. Njihovi narodni radikalizem je le plašč čez njihovo antipatijo do strank, ki se na Slovenskem bore proti premoči duhovniškega vpliva. Ako bi jim bilo kaj do resnega napredka, posodili bi svoje moči njim, ne pa imeli na mena odganjati jim naraščaj. Po njihovem zatrevanju jim je isti cilj, in cilj je velik, potov do njega neštevilo, ki pa se ne križajo, ampak konvergirajo proti cilju. Kogar pot

one križa, gre mimo cilja. In dijaki iz »Slovenije« hodijo po taki poti.

Agitacija njihova med Vami je imela dosti uspeha, način te agitacije pa prepuščamo rade volje njim, zavarovati se hočemo edinole proti njihovi trditvi, da mi določamo posameznim Slovincem vrednost po kronovini, iz katere so doma. To je zlobna insinuacija, v katero sami ne verujejo. Resnično je le, da se ne moremo sprijazniti z mislijo, da bodi štajerska politika zgled kranjski in edino prava, vse drugo pa je izmišljotina, ker vse difference bazirajo na differenceh političnega naziranja.

Predno se odločite za to ali ono društvo, premislite, kar smo Vam podali v tem pozivu ne pozabite pa nikdar, kadar se odločite za to ali ono, da je ena glavnih nalog skupnega dijaštva držati kvišku prapor svobode, da je svobodomišelnost naziranje edino vredno akademične mladine.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. maja.

Katoliška obstrukcija — Še vedno žre! Vas Šmihel na Notranjskem je pogorela. Revščina je res velika, in ubogi pogorelci so se obrnili do deželnega odbora, da jim kaj pripomore. Prošnja se je morala odkloniti, ker je katoliška obstrukcija deželnemu odboru v tem pogledu preprečila vsak kredit. Šusteršič, Krek in Nace Žitnik so Šmihelčanom požrli prav izdatno podporo! Čast takim človekoljubom!

Imenovanje. Ravnatelj kaznilnice v Gradiški, Fran Šegula, je imenovan višjim ravnateljem kaznilnice v Kopru.

Klerikalizem na Hrvaškem. Piše se nam iz Zagreba: Boj s klerikalizmom je sedaj pri nas na Hrvaškem približno v istem stadiju, kakor je bil na Kranjskem leta 1894. Taktika je na obeh straneh ista, kakor je bila tedaj pri nas. Slovenska narodno-napredna stranka je v tistih letih točno tako postopala, kakor sedaj narodna opozicija in tudi nekaj duhovnikov je bilo v protiklerikalnem taboru, kakor so danes na Hrvaškem. Tak naroden duhovnik se je v »Narodni Obrani« oglašil proti klerikalnemu »Hrvatstvu«, češ:

»Ne hoté se vprašujem: ali niso ti ljudje znoreli? Dvignili so kramp in motiko, hrupa je in vrišča, da misliš, da ti pojdjo ušesa; otepaš z rokami in nogami, psujejo, grdijo, sikajo žolč in strup, tako, da človek ne ve, ali naj bi se jokati ali smejati; ali to veš, da se koncem koncev moraš sramovati, da si duhovnik, ko vidiš, kaj ta gospoda kolegi v Zagrebu umevajo pod »obnovljenjem v Kristu«. Če bi tujinec po nesreči dobil v roke te novine, misliti bi moral, da je na Hrvaškem za svečenike veliko huje, nego na Francoskem, da ti »obzorjaš in »realisti« proganjajo redovnike in kaznujejo škofo in čudne pojme bi imel ta tujinec o naobrazbi in vzgoji hrvaškega svečenika. To je zbirka pojmov in način pisanja, kakor da pišejo sami »kravarji«. Prav je imel g. Korenić, ko je rekel, da je nekoliko številč tega neslanega »Witzblatt« več škodilo ugledu vere in svečenstva, nego vsi naši dnevniki od početka pa do danes. Kar pišejo ti ljudje, je pravi kaos brezglavih in nezmislilnih izrekov in nametanih fraz.

Tako sodi duhovnik o onih, ki govoré, da hočejo obnoviti »narod v Kristu«. Sodba je prava, ali upanje, da bo duhovščina vztrajala na tem stališču, je prazno. Hrvatski klerikalizem zna čakati. Starejši duhovniki bodo izumrli, novi naraščaj je vzgojen v jezuitizmu in fanatizmu, kruhorstvo bo maraško zapeljalo, da bo predsedal — čez 10 ali 15 let bo duhovščina klerikalna in le če bodo znali narodni elementi, že sedaj na sebi indolentne mase zase pridobiti in jih pripraviti za boj s klerikalizmom, se bodo mogli ubraniti klerikalne povodni. Hrvatski klerikalci že sedaj kažejo, kako si njih nameni. Evo dva zgleda: V Dalmaciji so bile v pravoslavni cerkvi »molebstvija« za zmago ruske armade. Ker katoliški duhovniki, hrvaški kakor slovenski, nebejo moliti za zmago kristjanskih ruskih bratov, so katoličani pohiteli v pravoslavne cerkve in tam molili. »Hrvatstvo« je radi tega vzkipelo, češ, da je velik greh, da so šli katoličani v pravoslavne cerkev

moliti! No, če se veepi narodu tak fanatizem, zna postati razmerje med katoličani, pravoslavni in mohamedanci prav prijetno. Tudi absolutna in neomejena avtoriteta škofov se že oznanja. »Hrvatstvo« oznanja, da se mora škofo neskončno spoštovati; da duhovnik ne more svoje službe koristno in pošteno opravljati, če se ne ravna po škofovih zapovedih; da posvetni ljudje tudi v stvarih, ki niso v zvezi z vero, ne smejo delati po svojem prepričanju, nego da morajo biti splah v vseh zadevah pokorni škofom; da mora vsakdo škofa spoštovati in mu biti brezpogojno pokoren, tudi če škof krivico dela in ukazuje. Taki srednjeveški nazori se danes razširjajo na Hrvaškem; to so cilji hrvaškega klerikalizma. Proti temu je samo eno sredstvo — neizprosni boj.

Klerikalni shod na Jesenicah. V taboru naših klerikalcev vlada tihota glede nesrečnega štrajka na Javorniku in na Savi. Kar nič več ne govore klerikalci o tem štrajku in celo na take udarce, kakršne jim je našel »Rdeči prapor«, ne reagirajo z nobeno besedo. Iz poročila »Rdečega prapora« o klerikalnem shodu na Jesenicah posnamo sledeče: »Krek je zmagoosno rekel Gostinčarju in fajmoštru Kodirju: Zdaj pa v naše društvo; jaz dam za dva sodčka piva. In Krek je bil že tedaj korajžen, zvečer pa je s tercijalkami roko v roki hodil proti župnišču. Gostinčar pa se je pohvalil: Gorenjska je naša; ta rdeči so hin. — Potem pa je stavkar skemu odboru pokazal račun za svojo agitacijo: 14 dni je bil na Javorniku in na Savi, 45 gld.; dve vožnji 4 gld., drugih stroškov 6 gld., skupaj 55 gld. — Ker pa odbor sedaj nima denarja, je rekel, da mu (ga) bo poskrbel, če vsaj polovico dol pusti, ker ga preje ni nikdo vabil, da pride na Javornik in Savo. Krek se je prišel pridušati, da mu morajo plačati, ker klerikalne kase so vse prazne in on ima mnogo dolgova. Tako poroča »Rdeči prapor« in škofovi listi se niso upali tega tajiti.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela svojo 150. vodstveno sejo dne 18. maja 1904 v svojih prostorih v »Narodnem domu«. Pričetek ob 3. popoldne. Navzoči: Tomo Zupan (prvomestnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in Anton Žlogar (tajnik). Izmed nadzorništva je bil navzoč Oroslov Dolenc. V smislu § 18. družbenih pravil je prvomestnik Tomo Zupan k seji kot svetovalko pozval prvomestnice ljubljanskih ženskih podružnic. Svojo odsotnost so opravičili ljubljanski župan Ivan Hribar, ces. svetnik Ivan Murnik in mestni župnik Martin Malenšek. Prvomestnik odpravlja ob 3. uri popoldne sejo ter pozdravlja na sejo došlo g. Josipino Porentovo, poudarjajoč, kako vztrajnega delovanja bode treba narodnim damam v družbin prospeh ter naproša navzočo zastopnico, da v zaup klica posveti prav posebno svoje moči temu, da se šentpeterska ženska podružnica zopet oživi ter koj te dni voli svojo prvomestnico. Vse to najradovoljnejše obljubi. Glasom izkaza družbenega denarničarja znašali so prejemki v letu 1904 do 17. maja 1904 14.076 K 78 h in stroški 13.442 K 94 h, tako, da mu je preostal znesek 633 K 84 h, s katerim pa seveda ne more tekoče troške pokriti. Ko se rešilo došlo vlogo, se sprejme ponudba g. Uroša Kersnika v Ljubljani, da prodaja šampanjca družbi v korist in se sklene naprositi telovadno društvo »Sokole« v Ljubljani, da napravi povodom slavlja 40letnice svojega obstoja posebne kupone k vstopnicam v malo korist družbi sv. Cirila in Metoda ter da naj bi se letošnja družbena velika skupščina vršila v Žalcu pri Celju, zaključil prvomestnik sejo ob 6¼ uri zvečer.

Družbi sv. Cirila in Metoda je 14. aprila t. l. v Ljubljani umrl sodni svetnik dr. Karol Geštrin odločil v svoji pisni opo-

roki dve osnovni delnici dolenjskih železnic v nominalni vrednosti po 200 kron. — Čast njegovemu spominu!

Nova cestna postava. Čez 40 lastnoročno podpisanih posestnikov, mlinarjev in voznikov in enajet županstev iz kamniškega okraja je poslalo deželni vladi prošnjo za olajšanje nove cestne postave, ki določa, da mora imeti vsak, ki vozi več kot 2000 kg, 10 cm široka kolesa pri vozu. Ker bo ta postava povzročila veliko škodo, tako vsem voznikom, kakor tudi premočnim kmetom naše dežele, ki so si zdaj z vožnjo semintja prislužili kak krajcar za davke in najnujnejše potrebe, naj si vsi naši zastopniki prizadevajo doseči od dež. vlade, da ugodno prosilec, da bodo namreč smeli voziti z dosedanjimi vozmi vsaj do 2800 kg.

Predavanje. V nedeljo, dne 29. maja t. l. popoldne ob polu 4 uri bo gosp. Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe, predaval v Ribnici o domači praščereji in o povzdigi živinoreje v ribniškem in velikolaškem okraju. K temu predavanju se vabijo vsi posestniki, kateri se pečajo z živinorejo.

Ponesrečena turnarska slavnost. V Mariboru imajo nemško telovadno društvo »Jahn«, ki je hotelo enkrat svojo novo zastavo pokazati in je v ta namen povabilo vsa nemška telovadna društva na binkoštno praznike v Maribor. Občinstvo se pa za to slavnost ni prav nič zanimalo in tako je bila ta slavnost le velika blamaža.

Uradna slovenščina. V rokah imamo odlok c. kr. urada za odmero pristojbin v Trstu, pisan v »slovenskem« jeziku. Ta odlok pravi, da ... »prošnji za odpust poviškov itd. ... se ne da prostor.« — Se ne da prostor, to je laško: Non si da luogo! — Po tistem načinu, kakor pravijo c. kr. nemški uradniki na Štajerskem: Naredite trg! (Machen Sie Platz!), prevajajo »non si da luogo« v »se ne da prostor«. — Bodisi, da je to storjeno iz nagajivosti ali iz nevednosti — zahtevati moramo pravične slovenščine povsodi. Ta mora imeti svoj prostor povsodi!

Vojaške potreščine. Intendanca c. in kr. 3. kora v Gradcu je poslala c. kr. trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani izkaz približne potreščine predmetov, ki se bodo potrebovali v dobi 1904/1905 za oskrbovanje c. in kr. vojske in c. kr. domobranbe v oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Gorici, Trstu in Pulju. Dobaviti je: pšenico, rž, oves, kruh, seno, slamo, drva in premog. Izkaz se lahko v pogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Dobavne obravnave se bodo naznanile s posebnimi razglasi v oficijalnih deželnih časopisih.

En dan — trije samomori so se večeraj zgodili v Trstu. V bolnici je skočil 44letni sodar Fran Godnik z okna in se ubil; 21letni slikar Henrik Iška je izpil 100 gramov karbolne kisline, vsled česar je umrl; 40letna Frančiška Dežman pa je v svoji sobici užgala ogelje in se zadušila.

Tatvina. Predvečerašnjim je neznan tat ukradel z voza Petra Kravasa, posestnika iz Male Žabje št. 199, na Pogačarjevem trgu dva para črnilcev.

Izseljevanje. Binkoštno praznike se je odpeljalo z južnega koločva 110 Hrvatov, 65 Kranjcev in 10 Macedoncev v Ameriko. — V Hrušico je šlo 16 Hrvatov in 21 v Lengerstein. — Iz Amerike je prišlo 19 Hrvatov in 13 Kranjcev. — Večraj se je odpeljalo 32 Hrvatov in 5 Kranjcev v Ameriko, 40 Hrvatov v Hrušico in 30 Kranjcev na Westfalso.

Najdene in izgubljene reči. Marija Žibertova, sužkinja v Kolodvorskih ulicah št. 12, je našla srebrno žensko uro z verižico. — Marija Kraljeva, gostilničarica hči na Miklošičevi cesti, je izgubila dne 24. t. m. srebrno uro z zlato verižico, vredno 40 K. — Topničarski poročnik Karol Nemetschke je izgubil istega dne zlat obsek, ki predstavlja Marijo z detetom. — Frančiška Černetova iz Šiske št. 61, je izgubila večraj zlat uhan. — Brivski pomočnik Fran Novak je izgubil večraj v železniškem vozu koledar kavarne »Avstrija«, v katerem so bili trije vrednostni papirji in vojaška naborna listnica.

Najnovejše novice. — Zoper zahtevane milijone za vojne namene so sklical socialni demokratje na Dunaju devet shodov.

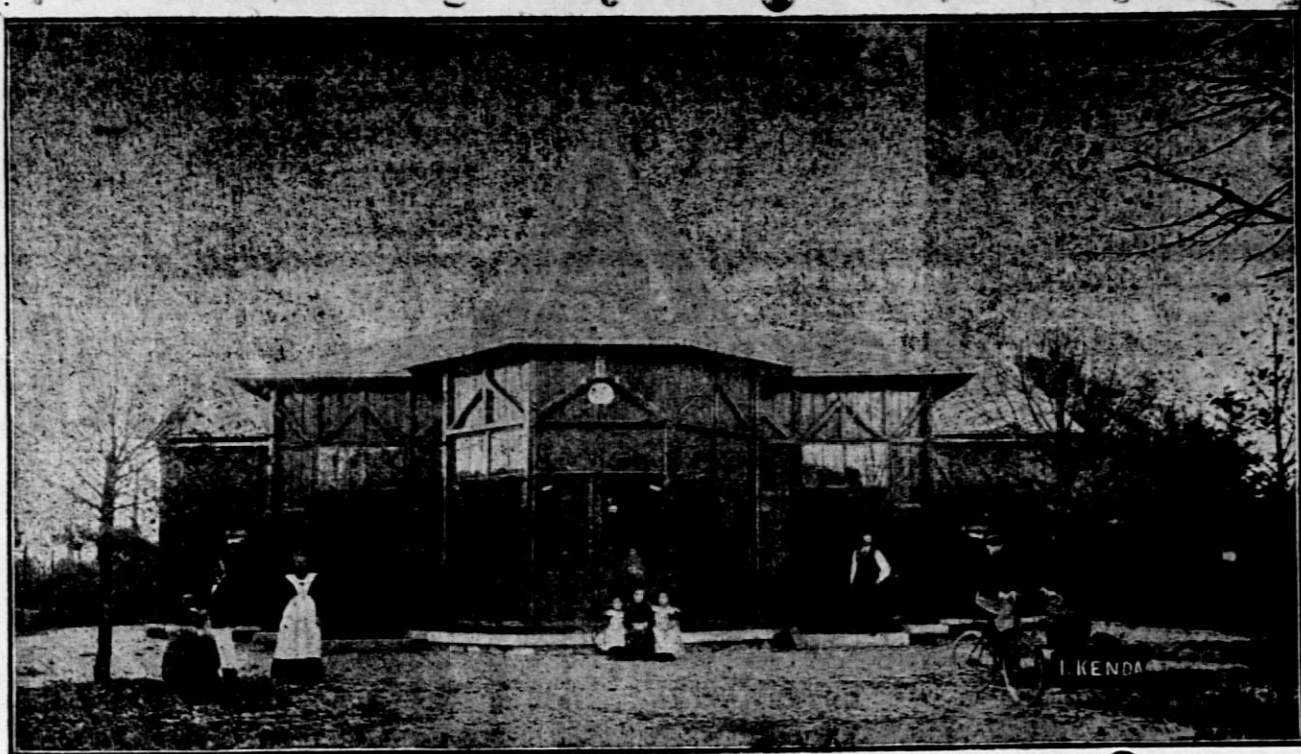
— Zenin zginil. 46letni vseučilišni profesor dr. Meisner iz Göttingena je prišel pred osmimi dnevi s svojimi pričami na Dunaj, da bi se b. l. 24. t. m. poročil z lepo 23letno hčerko zdravnika dr. Försterja. Na dan poroke pa je profesor zginil, ki je že večkrat zadnje dni

Izurjenega lončarja

ki bi imel dela za več let, **išče** —
iv. Vulč iz Čezsoče pri Bovcu.
Plača po dogovoru. Ako se želi, se od-
pošlje ilovico na ogled. — Dalje sprejme
tudi večšega žagarja in mlinarja,
ki se razume na transmisijo. 1451-2

Celje. 1464-2 Celje. Popolnoma urejena pekarija

(obstoji že od leta 1862.)
s hišo vred, nasproti „Narodnemu domu“,
pripravna tudi za kako drugo obrt, ker je
na odličnem mestu, se radi ostarelosti
lastnika **takoj proda**. — Hiša ima 7 sob,
2 kuhinji, 2 skladišči za moko, prostor za
odkladanje lesa itd. — Vprašanja naravnost
na gospodarja **KARLA REGULA**, pekarskega
mojstra v Celju, Ljubljanska cesta.

„Narodni dom“.

Danes
od 8. do 12. ure zvečer
**vrtni
koncert**
društvene godbe.

Vstop prost. Navadne cene.
K mnogobrojni udeležbi vabi 1513
J. Kenda, restavrater.
V slučaju slabega vremena v areni.

Za takojšen vstop **se išče**
gospodična - kontoristinja
z večletno prakso in z dobrimi spriče-
vali, spretna pri delu, zmožna sloven-
skega, nemškega in hrvaškega jezika.
Natančnejša pojasnila daje 1499-2
H. SUTTNER, urar v KRAJU.

Javljam, da prevzemam v delo
**slikanje
napisov in črk**
ter jih izvršujem kar najboljše, moderno
in v lepih barvah. 1416-5
B. GROSSER
slikar za napise in črke
Ljubljana, Mestni trg 17. II.

stajersko deželno zdravilišče kopališče Doberna pri Celju

splošno znane akvatoterme 37° C in jeklenasti vreli za pitje. 397 m nad
morsko: železniška postaja Celje. 8 ur od Dunaja in Budimpešte. 4 1/2 ure od Za-
greba, 5 1/2 ure od Trsta. Termalne kopeli, zdravljenje s pitjem, elektriške
kopeli, hidroterapija in termoterapija, masaže, švedska zdravila gimna-
stika, elektroterapija itd.

Izvrstni zdravilni uspehi
za ženske in živčne bolezni, protin, revmatizem, bolezni v mehuru itd. —
Vsakovrstna razvedrila in zabave n. pr. zdraviliška godba, bralne, igralne in
biljardne sobe, Lawn-Tennis, Ping-Pong, kegljišče. Izvrstni restavranti, reunioni,
plesni, koncerti, lov, ribarjenje, krasen park, poštna in brzojavna postaja. Zmerne cene.
Ravnatelj in kopališki zdravnik dr. Hiebaum.
Pojasnila in prospekte oddaja zastoj ravnateljstvo.
Sezija od 1. maja do oktobra. 885 9

Selitev zobotehniškega atelijeja.

Zobozdravnik

1374-5

Avgust Schweiger

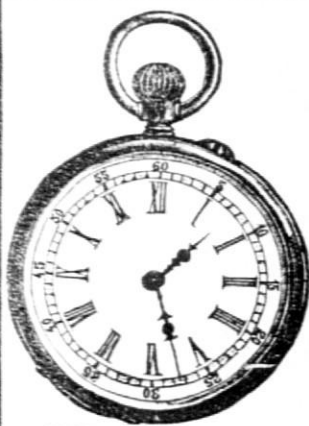
vljudno naznanja preselitev zobozdravniškega atelijeja iz hotela „Stadt
Wien“ (pri Maliču)

v Perlesovo hišo v Prešernovih (prej
Slonovih) ulicah št. 5, II. nadstropje
poleg nanovo zidane Mestne hranilnice

z opombo, da je novi atelije moderno opremljen ter z najnovejšimi
sredstvi založen; da se delajo plombe v zlatu in porcelanaste plombe,
krone, mostnine in cela zobovja v zlatu in kavčuku ter sploh vsakojaka
zobotehnična dela pod poročstvom izvršujejo.

Ordinacija od 12. maja 1904

od 9.—12. in 2.—5. ure,
ob nedeljah in praznikih od 9.—12. ure.

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po
solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur
znano tvrdko 4.9 21

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe
Prvih tovarn za ure „Union“ v Ženevi in Bielu v Švici,
zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina z voznimi
kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti frančiškanskega samostana.

Filialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakup-
ljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure**
z donečim bitjem v krasno izrezljanih omaricah.

Največja zaloga **briljantov**, na katere se sl. občinstvo
posebno opozarja, zlasti glede izbire, ker so v zalogi od gl. 25
do čez tisoč gld., vdelani v različnih oblikah (façonah), torej
lahko vsakdo izbere kaj primerne.

„Cene niso pretirane.“

Nadalje se priporočata bogata zaloga pravega ali china-
srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteck), garniture v
krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše
izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa

Večja, dobro uvedena

trgovina s premogom

s fundus instructusom

se prodaja iz proste roke.

Naprodaj je tudi **železen vrtni
paviljon in več oleandrov.**

Naslov pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 1504-2

„Škrat“

363-47

edini slovenski humoristično-sati-
rični tednik, ki prinaša izključno
originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za
pol leta 3 K. Posamezne številke
se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Anton Aškerc

2-61

Zlatorog.

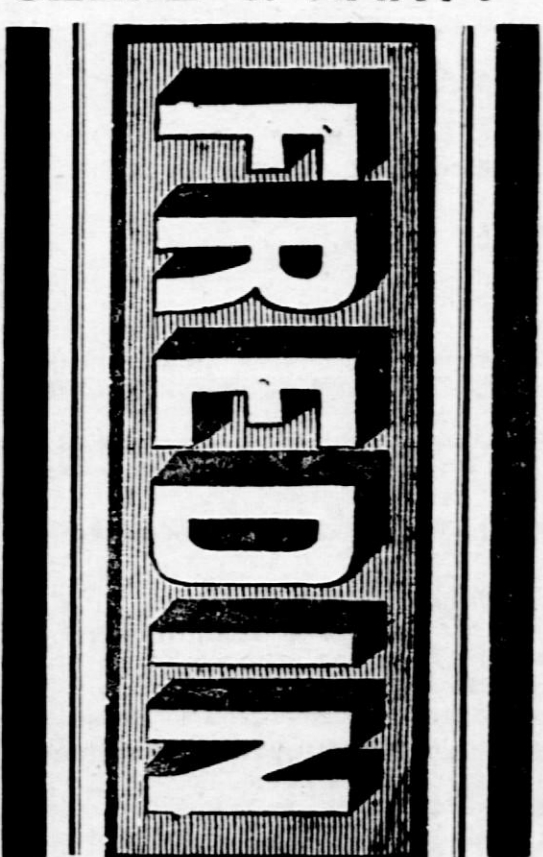
To krasno narodno pravljico o
Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj
Aškerc, in to popolnoma drugače,
nego je bila znana doslej po Funtko-
vem prevodu nemške Baumbachove
idile. Aškerc se je tesneje oklenil
pravljiske snovi tako kakor jo je bil
zapisal rajni Deschmann ter pridržal
tudi demona „Zelenega lovca“. Tako
je ustvaril Aškerc iz narodne prav-
ljice čisto novo, svojo epsko pesnitev;
zato se nadejamo, da zaslovi sedaj
med nami tudi njegov izvirni,
slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti
1 K 70 h.

Zahtevajte samo
SELLE & KARY-jev

**Najboljše
čistilno sredstvo**
za vsako boljše obušalo.

Bumeno in črno.

Posebno priporočljivo za čevlje iz
boxcallis, oscarla, chevre-
aux- in l. novega usnja.

Dunaj XII/1. 330-17

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom par gld. 2-80.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3.—.	Močni, gladki moški čizmi (štitfeti) par gld. 2-80.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo par gld. 2-50.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-80.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3.—.
Elegantni, barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 3-50.	Priročni moški čevlji iz jadravine par gld. 1.—.	Barvani moški usnjati sandali par gld. 2-75.
Priročni ženski čevlji za na ulico par gld. 1-30.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2.—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najboljše in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel

kom. družba prej:

Mödlinška tovarna za čevlje
v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 9.

Zastopnik: A. Preatoni.

736-12

Salonska oprava in otoman

se po nizki ceni prodaja.
V-č pove Ivan Galé, Tržaška
cesta šte. 2. 1292-18

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zajemajo in obkrampljuje
izrebrane vrednostne papirje in
vnovčujo zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
vse vrste ženskih kreditov.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vplačila. 39-59
Promet s čeki in nakaznicami.

Žive ribe

(postrvi, karpe) **J. C. Praunseiss**
vinarna, Glavni trg.

ima vedno v zalogi trgovina delikates

Rimski vrelec

Protikatarno — sili na vodo
pošta Kotle, postaja Guštan
(juž. žel.) Koroško.
nepresežen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvar-
jenem prebavljanju priznana slatina za otroke. Prava na-
ravno natočena, vefelina namizna voda.
Alpsko zdravilišče in letošnje Rimski vrelec (Römer-Quelle).
Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.
Glavna zaloga: M. Kastner, Ljubljana. Varstvena znamka.

847-10

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme pri trdnici

Slavinec & Šeleker 1514 1
Šmartno pri Litiji, Kranjsko.

CVEK-ov
pristni
„BRINOVEC“
rabi se uspešno
proti vodenici, pri
epidemičnih bole-
znih, kot grog proti ka-
šlju, kakor tudi pri už-
vanju slabe pitne vode. 4

Kufeke

Od tisočev zdravnikov priporočena
Najboljša hrana
zdrave in na želodcu bolne
Otroke.
Izborbo se je obnesla pri
bluvanju, črevesnem kataru,
driski, zaprtji i. t. d.
Otroci vspevajo izvrstno
pri tem in ne trpe prav
nič na
neprebavljivosti.
Dobi se v
lekarnah in drogerijah
Tovarna **R. Kufeke**
BERGENDORF-
HAMBURG IN DUNAJ, I.

KOLESARJI

kupujejo ceno nova kolesa Prima 1904
z zvončastimi legami od 150 K naprej,
nekaj novih lanskih koles že po 135 K.

Velika zaloga
že rabljenih moških in
damskih koles po K
70, 80, 90, 95, 100.
Le kvalitetne znamke.
Pnevmatike, zunanji
deli (plašči) K 7, 8, 9, zračne cevi K 4 do
K 5; acetilenske svetilke K 3, 4, 5; oljate
svetilke K 150, 2, 4; zvonci 80 h, prožilni
zvonci K 2-20, sedla K 4, 4vrstne teleskopne
sesalke K 2, nožne sesalke K 3 do K 4;
lonček črnega ali rumenega emajlnega laka
K 1, lonček ponikljanja K 170. Vsi drugi
deli po preizkušanju po cenah.
Cenovniki o bicikljih in šivalnih strojih
gratis. Veliki specialni katalog za 60 h v
znamkah. Na deželo se pošlje po povzetju.
M. Rundbakin, Dunaj, IX., Lie-
chtensteinstrasse 23. 1103-6

Kdor hoče s slastjo jesti
.. in dobro prebavljati ..

naj tžije požirek
rastlinske grenčice

„FLORIAN“

odlikovana na mednarodni razstavi za živila
in zdravstvo v Parizu
z zlato svetinjo in diplomom.
Rastlinska destilacija „FLORIAN“
Poskusite! v Ljubljani.
5-118

Vabilo
na
občni zbor
„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“
ki se bo vršil
v nedeljo, 5. junija t. l.
ob 8. uri zvečer
v Fran-Jozefovi šoli v Ljutomeru.

DNEVNI RED:
1. Poročilo nadzorništvu o računu za leto 1903.
2. Izločitev udov.
3. Izžrebanje in volitev 5 udov nadzornega svetovladstva.
4. Razni predlogi.
V Ljutomeru, dne 18. maja 1904.
1512 **Kukovec**, ravnatelj.

Franc Stupica
Ljubljana
Marije Terezije cesta 1.
v Ančnikovi hiši zraven „Figovca“
priporoča slamoreznice, mlatilnice,
čistilnice, gepeljne, preše za gro-
zdje in sadje, samokolnice, pluge
in brane najboljšega izdelka;
dalje: sesalke za vodo in gnojnice,
pocinkane, asfaltirane, svinčene cevi
za napeljavno vodo, razne tehnične
z uteži, štedilnike, kuhinjske, oprave,
nagrobne križe, nakovalna, privijake
žage in kotle za klajo in žganje.
Fortland in Roman cement
železniške šine in traverze, poljski
mavec. 1109-6
Mizarsko, tesarsko in klu-
čavničarsko orodje
ter vse druge, v železno stroko
spadajoče predmete.
Vedno velika zaloga
špecerijskega blaga.

Na Bledu

se prodaja žaga in mlin, pri kate-
rem je več lepih stavbenih prostorov.
Cena po dogovoru. 1515-1
Pismena vprašanja pod naslovom
Fran Rus, nadučitelj, Bled.

Lesna trgovina naprodaj!

Protokolirana firma, dobro uvedena, z velikim prostorom za les
in s kolarnicami (šupami), pisarno in delavskim stanovanjem, v bližini
kolodvora.
Na vprašanja odgovarja:
HUBERT GALLE, Kamnik na Kranjskem. 1459-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod iz voznega reda.

vejaven od dne 1. maja 1904. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ Ob 12. uri 24 m ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v
Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob
7. uri 5 m. jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj, čez Selzthal v Solno rad, Inmost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice,
Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob
11. uri 54 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal,
Dunaj. — Ob 3 uri 58 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane,
Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj
čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost,
Monakovo (direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE.
Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novomesto, Straža, Toplica, Kočevje, ob 1. uri
5 m. popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUB-
LJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. jutraj obojni vlak z Dunaja čez
Amstetten, Monakovo, Inmost (direktni voz I. in II. razr. Solnograd, Franzensfeste,
Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m. jutraj obojni vlak iz Trbiža.
— Ob 11. uri 10 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz
I. in II. razr.), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr,
Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inmost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec,
Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal,
Beljaka, Celovca, Monakovega, Inmosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m.
zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Sol-
nograda in Inmosta čez Klein-Reifling iz Steyra Linc, Budejovice, Plzenja, Marijinih varov,
Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.
Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. po-
poldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako.
ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2.
uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in
praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49
m. jutraj, ob 10. uri 52 m. popoldne, ob 6. uri 12 m. zveč. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob
nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času,
ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Bilanca

mestne hranilnice v Novem mestu
Aktiva. dne 31. decembra 1903. Pasiva.

Račun	hipotečnih posojil	1670960	69	Račun	vlog	2470023	80
„	hipotečnih obresti	19039	76	„	hipotečnih obresti:		
„	menic	199329	—	„	Predplačane	8065	67
„	meničnih obresti:			„	meničnih obresti:		
„	Zaostale	5	19	„	L 1903 predplačane	3003	48
„	tekoči	160870	88	„	davkov in pristojbin:		
„	zalag	3760	—	„	Saldo l. 1902	120	40
„	zalag: obresti: L			„	zgube in dobička:		
„	1903 zaostale	—	95	„	Cisti dobiček	16007	49
„	efektov	381710	61				
„	efektnih obresti: L						
„	1903 vsee	5430	07				
„	zamudnih obresti: L						
„	1903 zaostale	1200	51				
„	inventarja	697	59				
„	zavarovalnin	26	26				
„	uradnih stroškov	80	85				
„	pro diversi	2026	58				
„	blagajne	53292	—				
		2498420	94			2498420	94

1505 Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu.

Za kolesarje jako važno!

Preden se kdo odloči nabaviti si kolo, naj ne zamudi ogledati
si zalogo ali vsaj naročiti cenovnik pravih PUCHOVH KOLES,
najnovejših modelov, katerih edino zastopstvo ima

Fran Čuden v Ljubljani.

* * * * * Pozor!!!

One častite gospode, ki se zanimajo za 535-14

motor-kolesa

vabim, naj si sleherni ogleda pri meni razstavljen kolo PUCH-
MOTOR, da se prepriča, kako fino in popolnoma preprosto je se-
stavljeno, tako da se vsako lahko takoj priuči voziti.

Puchovo kolo vedno pred vsemi drugimi!

Žrebanje že pojutrišnjem!

Loterija zaklada cesarice Elizabete
pod najvišjim pokroviteljstvom
Nj. o. in kr. Visokosti gospoda NADVOJVODE FRANCA FERDINANDA.

Glavni dobitnik v vrednosti 915-14

100.000

kron, dalje dobitki po 10.000, 5000, 3000, 2000,
1600, 1000 K itd., vsega skupaj 7000 dobitkov.

Ena srečka velja 1 krono.

Srečke se prodaja v Ljubljani — v Ljubljanski kreditni
banki in v bančnem podjetju J. C. Mayerja.